

ΑΡΘΡΟ Του ΠΙΡΡΟΥ ΧΑΤΖΗΤΕΓΑ*

Τα αδιδάκτα θέματα των πανελλαδικών

■ **ΟΙ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ** δοκιμασίες εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελούν διαχρονικά τον πλέον αξιόπιστο και αντικειμενικό διαγωνισμό που γίνεται στον τόπο μας. Τα αποτελέσματα αυτού του διαγωνισμού δημιουργούν μια κατάταξη των υποψηφίων με κριτήριο τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους. Η ανάγκη ύπαρξης αυτής της διαγωνιστικής διαδικασίας είναι αναμφισβήτητη, καθώς σε ολόκληρο τον κόσμο η μετάβαση από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση γίνεται μέσω δομημένων κριτηρίων αξιολόγησης. Μέσω εξετάσεων σε ολόκληρο τον κόσμο τα πανεπιστήμια διερευνούν την προπαιδευμένη γνώση και επιλέγουν τους άριστους.

■ **ΟΙ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ**, ωστόσο, εξετάσεις αποτελούν κάθε χρόνο αντικείμενο σκληρής κριτικής, η οποία ξεκινάει από τα λάθη των θεμάτων και φθάνει μέχρι τον λαϊκισμό της κατάργησής τους. Στις φετινές πανελλαδικές συνέβησαν και τα δύο. Επιστημονικά λάθη της θεματοδοσίας μίληκαν στο ηλεκτρονικό μικροσκοπείο επιστημονικών ενώσεων και δεν ξέφυγαν από τον καταγγελτικό ζύλινο λόγο με τον οποίο έχουμε ανατραφεί. Οι ιδιότητες ανέδρασαν με προχειρότητα και οι μαθητές και οι γονείς τους αναστατώθηκαν για μία ακόμα χρονιά χωρίς ιδιαίτερο λόγο.

Μέσα στη σύγχυση, οι εχθροί της αξιολόγησης στην εκπαίδευση θυμήθηκαν ξανά τον μύθο της ελεύθερης πρόσβασης και δεν έχασαν την ευκαιρία να υποσχεθούν την κατάργηση των πανελλαδικών εξετάσεων, μεσοσύνη της προελογιστικής περιόδου.

■ **ΠΕΡΑ ΟΜΩΣ ΑΠΟ** την προχειρότητα των θεωρήσεων, το πολιτικό σύστημα της χώρας μας, παλιό και νέο, θα πρέπει να εντρυφήσει στα αδιδάκτα θέματα των πανελλαδικών εξετάσεων και να αναρωτηθεί σε πόσα κρατικά σχολεία του κέντρου και της περιφέρειας το επίπεδο της διδασκαλίας έφθασε στο υψηλό, πράγματι, επίπεδο των θεμάτων των πανελλαδικών εξετάσεων της φυσικής ή των μαθηματικών.

Σε πόσες αίθουσες, άραγε, κρατικών λυκείων διδάχθηκαν δοκίμια απαιτητικά, όπως αυτό που δόθηκε στην εξέταση του μαθήματος της νεοελληνικής γλώσσας; Ποια σχολικά εγχειρίδια προσεγγίζουν τις απαιτήσεις των θεμάτων που συναντάει ο υποψήφιος στις εξετάσεις; Ποια άτυπη βαθμίδα εκπαίδευσης προετοιμάζει εκπαιδευτικά τους έφηβους μαθητές της χώρας για να διαπρέψουν αρκετοί εξ αυτών στις πανελλαδικές εξετάσεις;

■ **ΑΝ ΑΠΑΝΤΗΣΟΥΜΕ** με ειλικρίνεια στα παραπάνω ερωτήματα, τότε θα μπορέσουμε να κατανοήσουμε και το τεράστιο πρόβλημα της καθολικής αποδιοργάνωσης της λυκειακής βαθμίδας, αλλά και το θλιβερό γεγονός ότι οι μισοί από τους εισακτέους μας στα πανεπιστήμια δεν περατώνουν ποτέ τις σπουδές τους. Αν επιθυμούσαμε το εκπαιδευτικό μας σύστημα να παρέχει τίτλους σπουδών με ουσιαστικό αντίκρισμα στην πραγματική ζωή, σφειλούμε να αναδιοργανώσουμε τα σχολεία μας με την παγκόσμια αποδεκτή και αδιαπραγμάτευτη αρχή της εκπαιδευτικής αξιολόγησης και του αξιοκρατικού καταμερισμού.

■ **Η ΕΛΕΥΘΕΡΗ** πρόσβαση που ιστορικά έγινε πράξη το σκοτεινό έτος 1942 ενέγραψε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Αθήνας εν μιά νύκτι 8.590 φοιτητές, ήτοι το 72% των αποφοίτων των γυμνασίων εκείνης της χρονιάς. Η ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση αποτέλεσε το πρώτιστο ζητούμενο εν μέσω της πρωτόγνωρης κρίσης και η μόνιμη κοινωνικά δίκαιη πολιτική που μπορεί να εξασφαλίσει τις ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση είναι μια σταθμισμένη, υπέρ των αδυνάτων, χρηματοδότηση. Γιατί οι έσοδοι σε αυτή τη χώρα έχουν πάψει προ πολλού να στέλνουν τα παιδιά τους στον διαγωνισμό των αδιδάκτων πανελλαδικών θεμάτων.

* Πρόεδρος Δ.Σ. Ευρωπαϊκού Δικτύου Εκπαιδευτικής Υποστήριξης (Enesco)

■ **ΣΥΝΕΙΡΜΟΥΣ** της δεκαετίας του '90, όπου τα 70άρια κάτω από τη βάση δεν ήταν ασυνήθιστο φαινόμενο, προκαλούν οι επιδόσεις των φετινών υποψηφίων στη φυσική. Τι πραγματικά άλλαξε από τότε;

■ **ΤΙΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΗΜΕΡΕΣ** γινόμαστε μάρτυρες μιας παράλησης υποψηφίων υπουργών Παιδείας. Τα όσα εμφανίζονται δημοσίως θέλουμε να πιστεύουμε ότι δεν είναι σοβαρά, διότι απλουστάτα δεν φαίνεται να υπάρχει αίσθηση της πραγματικότητας.

Σκονάκια

■ **Η ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ** (πέρα από τις τρέχουσες εκκρεμότητες) δεν είναι ο νόμος-πλαίσιο για την ανώτατη εκπαίδευση, αλλά οι χαμηλότερες βαθμίδες και η διοίκηση. Εκεί την πάτησε και η πασοκική διακυβέρνηση.

■ **ΔΕΝ ΗΤΑΝ** και τόσο ανώδυνη, παρά τα περί του αντιθέτου λεγόμενα, η ζήμια που προκάλεσαν οι χάκερ στο ηλεκτρονικό σύστημα του υπουργείου την περασμένη εβδομάδα. Πιθανόν θα

χρηαστεί ανασυγκρότηση...

■ **ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ** των Ανεξάρτητων Ελλήνων θα λέγαμε ότι είναι αξιοπρεπές, πιθανόν αυτός να ήταν και ο στόχος. Σε ό,τι αφορά το μεγαλύτερο μέρος του, πρόκειται για γνωστές προτάσεις πρασινογάλαζης ασυχόλησης, η θεσμοθέτηση κατάργησης της εξωπανεπιστημιακής απασχόλησης, η θεσμοθέτηση πανελληνίου συστήματος για την εκλογή στην πρώτη καθηγητική βαθμίδα και η δημιουργία επιτερίδας αριστούχων πτυχιούχων ΑΕΙ-ΤΕΙ.

ΠΑΙΔΕΙΑ

■ Κάθε νέα αρχή συνδέεται με μια επιστροφή. Στην περίπτωση μας, κάθε νέα αρχή/επιστροφή έχει αφετηρία την Ανατολική Μεσόγειο και όχι τη βιομηχανική επανάσταση. Η Ελλάδα δεν ανήκει στη Δύση, είναι η Δύση.

ΤΑ ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΔΙΑΛΥΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΑ

Από τη δημόσια εκπαίδευση στο... κρυφό σχολειό

ΚΑΤΑ 35% επιπλέον, από το 20% στο 55%, θα πρέπει να περικοπούν οι δαπάνες για την εκπαίδευση, εφόσον η Ελλάδα ακολουθήσει το παράδειγμα της Λετονίας, σύμφωνα με την προτροπή της κυρίας Λαγκάρντ.

Του **ΦΑΝΗ ΚΑΛΑΝΤΖΗ** fkalantzis@ependytis.gr

Περικοπές δαπανών, μισθών και συντάξεων εκπαιδευτικών, καταργήσεις και συγχωνεύσεις σχολικών μονάδων, το κοινό μοτίβο - Θλιβερές «πρωτίες» για την Ελλάδα

Η καθίζηση στη χρηματοδότηση και η συρρικνωση της εκπαίδευσης δεν αποτελούν υπόθεση μόνο των χωρών όπου έχει επέλθει το ΔΝΤ, καθώς οι ζοφερές επιπτώσεις της κρίσης είναι αισθητές παντού. Συγχωνεύσεις και καταργήσεις σχολείων, περικοπές σε μισθούς και συντάξεις, μείωση των δαπανών, αύξηση του ωραρίου εργασίας, απολύσεις και εγκατάλειψη της διδασκαλίας διαμορφώνουν την κατάσταση που επικρατεί σε πολλές χώρες, εντός και εκτός Ε.Ε. Ειδικότερα, τα στοιχεία που προκύπτουν από 55 συνδικαλιστικές οργανώσεις που συμμετείχαν σε έρευνα της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας Εκπαιδευτικών (ETUCE) οικιαγραφούν μια βαθύτατα παρακμιακή εικόνα, όπως αντανακλάται στις «επίδοσεις» της οικονομικής κρίσης μετά το 2008. Τα στοιχεία (στην έρευνα συμμετείχαν 26 χώρες της Ε.Ε. και 14 εκτός Ένωσης) που παρουσίασε προ ημερών η **ΟΛΜΕ** μιλούν από μόνα τους:

■ Σε 22 χώρες, οι δαπάνες για

την εκπαίδευση έχουν υποστεί περικοπές, ενώ σε 14 δεν υπήρξαν μειώσεις. Από τις 22 χώρες, μεταξύ των οποίων το Ηνωμένο Βασίλειο (12%), η Ισπανία (10%), η Ιρλανδία (10%), η Τσεχία (10%), η Γαλλία (7,25), η Ιταλία (5%), η Κροατία (4,6%), τη μεγαλύτερη

μείωση εμφανίζουν οι δαπάνες κρατών όπου έχει επέλθει το ΔΝΤ και συγκεκριμένα η Λετονία (55%), η Ρουμανία (50%), η Ουγγαρία (27,5%) και η Ελλάδα (20%). Από το 2008 μέχρι σήμερα περικοπές σε μισθούς έχουν γίνει σε 12 χώρες και πάμωια μισθών σε 19, ενώ οι περικοπές στις συντάξεις ή μόνο στα επιδόματα σε 9 και 16 αντίστοιχα.

■ Η Ελλάδα κατέχει τη θλιβερή πρώτη θέση στις περικοπές μισθών των εκπαιδευτικών (30%), ακολουθούμενη από τη Ρουμανία (25%) και την Ιρλανδία (18%). Στις περικοπές των συντάξεων οι μεγαλύτερες μειώσεις εμφανίζονται στην Ουγγαρία (30%), στην Ελλάδα (20%) και τη Λιθουανία (20%).

■ Οι συγχωνεύσεις των σχολείων δεν αποτελούν ελληνικό φαινόμενο, καθώς παρατηρείται ούτε λίγο ούτε πολύ σε 23 χώρες (την πρώτη θέση κατέχει η... μεταρρυθ-

μιση της κυρίας Διαμαντοπούλου με 1.933 σχολικές μονάδες και ακολουθούν η Ουγγαρία με 1.200, η Ιταλία 750 και η Ολλανδία με 403), ενώ οι καταργήσεις δεν πάνε πίσω (έχουν υλοποιηθεί σε 22 χώρες), με την Τουρκία να βρίσκεται πολύ μακριά από τις υπόλοιπες χώρες (15.961, έναντι 1.500 της Ουκρανίας, όπως και της Ισπανίας, με την Ελλάδα να ακολουθεί με 1.053).

■ Σε 16 χώρες βρίσκονται σε... άνηση οι απολύσεις των εκπαιδευτικών, σε πέντε οι εκπαιδευτικοί εγκαταλείπουν τη χώρα τους για να εργαστούν στο εξωτερικό, σε εννέα η φυγή συνοδεύεται και με αλλαγή επαγγέλματος.

■ Οι επιπτώσεις της κρίσης οδήγησαν και στην προώθηση μεταρρυθμίσεων -σε 25 χώρες, έναντι 14 που δεν υπήρξαν- στην εκπαίδευση. Μία ακόμη βρίσκεται προ των πυλών και στα καθ' ημάς. Προς ποια κατεύθυνση οσονούπω... **ΕΠ**

2. ΤΟ ΔΝΤ ΒΛΑΠΤΕΙ ΣΟΒΑΡΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ

Μέσο: . . . . . ΚΟΣΜΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .09/06/2012 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .09/06/2012

Σελίδα: 41

ΕΡΕΥΝΑ - Πως οι περικοπές στις δαπάνες για μάθηση επηρεάζουν την Ευρώπη

Το ΔΝΤ βλάπτει σοβαρά την Παιδεία

Οι χώρες που βρίσκονται υπό την εποπτεία του ΔΝΤ αναγκάζονται στην κυριολεξία να περικόψουν τις δαπάνες για την παιδεία. Αυτό που είδαμε στην Αργεντινή γίνεται και τώρα στη χώρα μας. Μάλιστα ενόψει της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Ελλάδα είναι στην 4η θέση σε ποσοστά περικοπών των δαπανών για την Παιδεία.

Πριν από εμάς βρίσκονται η Λετονία, η Ρουμανία και η Ουγγαρία, οι οποίες όπως και η δική μας προσέφυγαν στον Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Αυτό ανέφεραν οι καθηγητές στη συνέντευξη που παραχώρησαν για να αποδείξουν του λόγου το αληθές παράλληλα με ειδική έρευνα. Στη συνέντευξη παραβρέθηκαν και εκπρόσωποι εκπαιδευτικών από την Αργεντινή. Μάλιστα η **OLAME** υποστήριξε πως, η χώρα μας έρχεται πρώτη στην ΕΕ σε περικοπές μισθών εκπαιδευτικών.

Στις δαπάνες για την Παιδεία πρώτη σε περικοπές πανευρωπαϊκά αναδεικνύεται η Λετονία με 55% μείωση, δεύτερη η Ρουμανία με 50%, τρίτη η Ουγγαρία με 27% και τέταρτη η Ελλάδα με 20%. Στη χώρα μας δίνεται αυτή την στιγμή για την Παιδεία μόλις το 2,6% του ΑΕΠ (και βάση των αρχών του Μνημονίου ως το 2015 προβλέπεται περαιτέρω μείωση μέχρι το 2,2%).

Στην Αργεντινή που είχε περάσει κι αυτή στο παρελθόν την μεγάλη οικονομική της περιπέτεια, την περίοδο του ΔΝΤ στη χώρα το ποσοστό του ΑΕΠ για την Παιδεία ήταν 3%, ενώ σήμερα είναι 6%. Στην Αργεντινή σήμερα ο βασικός μισθός πρωτοδιόριστου εκ-

Στις δαπάνες για την Παιδεία πρώτη σε περικοπές πανευρωπαϊκά αναδεικνύεται η Λετονία με 55% μείωση, δεύτερη η Ρουμανία με 50%, τρίτη η Ουγγαρία με 27% και τέταρτη η Ελλάδα με 20%

παιδευτικού έχει ανέλθει (σε αντιστοιχία) περίπου στα 1.800 ευρώ καθαρά, ενώ στη χώρα μας βρίσκεται στα 600 ευρώ. Σχετικά με τις περικοπές στις συντάξεις εκπαιδευτικών, η Ελλάδα

Όσες χώρες προσέφυγαν στο Ταμείο διέλυσαν τον εκπαιδευτικό ιστό τους

είναι 2η πανευρωπαϊκά με 20% περικοπές και ακολουθεί η Ουγγαρία 30% περικοπές.

Σε συγχωνεύσεις σχολείων η χώρα μας είναι πρώτη μεταξύ των χωρών της ΕΕ, ενώ στη δεύτερη θέση βρίσκονται Ουγγαρία και Ιταλία. Παρουσιάστηκαν ακόμη τα συμπεράσματα έρευνας σε 55 συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών, που καλύπτουν τους τομείς της προσχολικής εκπαίδευσης, πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και της τριτοβάθμιας εκ-

παίδευσης - οι οποίες αντιπροσωπεύουν 26 χώρες της ΕΕ και 14 χώρες εκτός ΕΕ. Η έρευνα έγινε από την ETUCE από τις 17 Φεβρουαρίου έως 23 Μαρτίου 2012. Όπως ανέφεραν οι συνδικαλιστές.

Βουλγαρία: «Οι εκπαιδευτικοί δεν πληρώνονται για τις επιπλέον ώρες εργασίας. Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πολύ συχνά δεν πληρώνεται. Η εξέλιξη της σταδιοδρομίας σε πολλές περιπτώσεις έχει σταματήσει».

Ισπανία: «Κατάργηση των «έξτρα αμοιβών» και μείωση του μισθού κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού και κατά

τη διάρκεια αναρρωτικής άδειας».

Ουγγαρία: «Κατάργηση των μνησίων υποτροφιών, περικοπές στις πρόσθετες παροχές (κουπόνια για γεύματα, κουπόνια διακοπών, των συνταξιοδοτικών ταμείων, οικονομική στήριξη για τα παιδιά σχολικής ηλικίας των εκπαιδευτικών)».

Τσεχία: «Τα κονδύλια για κοινωνικές παροχές (κουπόνια φαγητού, λοιπές παροχές) μειώθηκαν από το 2% στο 1%».

Ιρλανδία: «Καταργήθηκε το επίδομα διαχείρισης».

Πολωνία: «Σε τοπικό επίπεδο υπάρχουν περικοπές σε μισθούς».

Μαυροβούνιο: «Τα επιδόματα, όπως πχ επίδομα για γέυμα φορολογούνται και περιλαμβάνονται στο συνολικό ποσό των μισθών».

Ελλάδα: «Επίδομα εξωδρακτικής απασχόλησης 356 ευρώ 100% περικοπή, επίδομα διδακτικής προετοιμασίας 105 ευρώ περικοπή 100%, επίδομα γάμου 35 ευρώ 100% περικοπή, επίδομα για μεταπτυχιακές σπουδές 45 - 75 ευρώ 100% περικοπή, αποζημίωση για τη διδασκαλία μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες 195 ευρώ 100% περικοπή».

Ηνωμένο Βασίλειο: «Γενική μείωση των συμβατικών παροχών δεν καθορίζεται από το νόμο. Πολλά στοιχεία όμως της μοιβής των εκπαιδευτικών είναι στη διακριτική ευχέρεια των σχολείων, έτσι η πίεση στους προϋπολογισμούς των σχολείων θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στις αμοιβές των εκπαιδευτικών, συμπεριλαμβανομένων και των επιδομάτων».